

Kommentarer till beräkningarna av första kvartalet 2019

Innehåll

BNP-utvecklingen	3
Hushållskonsumtionen.....	6
Offentlig konsumtion	8
Investeringar	10
Lagerinvesteringar.....	13
Utrikeshandel	15
Näringslivets produktion	17
Radio- och TV-avgift	19
Arbetsmarknad och produktivitet	20
Inkomster och sparande.....	23
Avstämning	27
Revideringar	31

BNP-utvecklingen

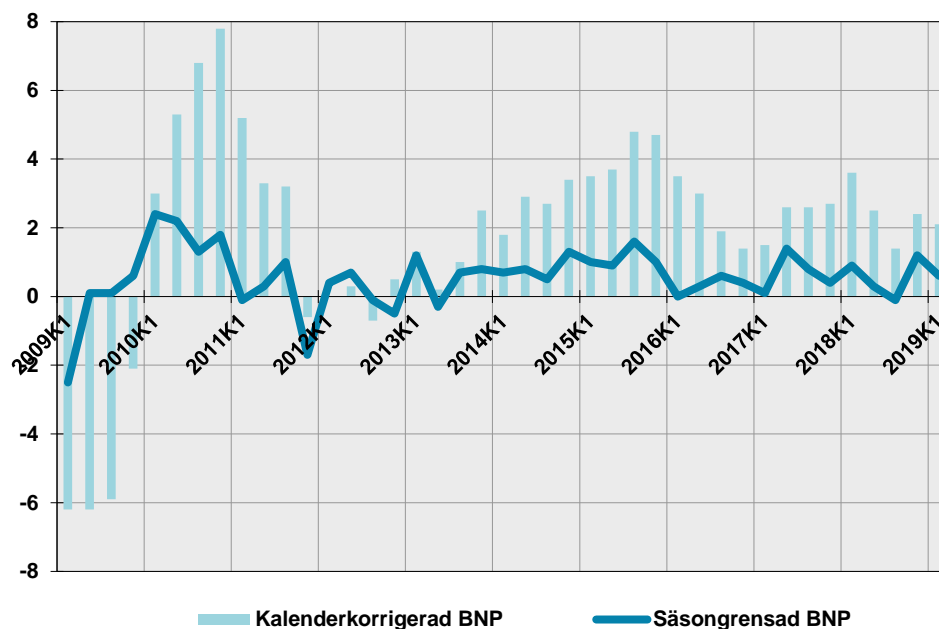
Tjänsteexporten höjde BNP-tillväxten

Sveriges BNP ökade första kvartalet och ökningen följer på en stark utveckling kvartalet innan. Tjänsteexporten bidrog mest till uppgången men även en minskad import bidrog till BNP-uppgången.

Sveriges BNP ökade med 0,6 procent första kvartalet, säsongrensats och jämfört med kvartalet innan. Ökningstakten är i linje med det historiska genomsnittet de senaste tio åren. Mätt i kalenderkorrigerade tal och jämförd med första kvartalet i fjol var uppgången 2,1 procent.

BNP-utvecklingen för fjärde kvartalet 2018 har lämnats oreviderad och uppgår till 1,2 procent jämfört med tredje kvartalet 2018.

BNP, procentuell förändring, säsongrensats och jämfört med kvartalet innan respektive kalenderkorrigerat och jämförd med motsvarande kvartal året innan.

Uppgång för BNP-tillväxten i EU-länderna

BNP-tillväxten i euroländerna (EA19) ökade med 0,4 procent medan BNP i EU-länderna (EU28) ökade med 0,5 procent första kvartalet, säsongrensats, enligt preliminära data. Tillväxten för fjärde kvartalet lämnades oreviderad för EU-länderna på 0,2 procent. För euroländerna reviderades BNP upp fjärde kvartalet med 0,1 procentenheter och uppgick till 0,3 procent. BNP-tillväxten har växlat upp jämfört med de två senaste kvartalerna. Den tyska ekonomin ökade med 0,4 procent jämfört med kvartalet före efter att ha haft en oförändrad utveckling kvartalet innan. I Frankrike steg BNP med 0,3 procent medan den ökade med 0,2 procent i Italien. I Spanien var utvecklingen fortsatt högre än EU-snittet med en ökning på 0,7 procent. Jämfört med första kvartalet föregående år ökade BNP med 1,2 procent för euroländerna och med 1,5 procent för EU-länderna.

Hushållskonsumtionen minskade

Hushållskonsumtionen minskade med 0,2 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med fjärde kvartalet. Det är svagare än det historiska snittet som ligger på 0,5 procent. Hushållskonsumtionen drog ned den totala BNP-utvecklingen med 0,1 procentenheter. Det var i huvudsak svenskars konsumtion i utlandet och utländsk konsumtion i Sverige som drog ned hushållskonsumtionen. De bidrog med -0,3 respektive -0,4 procentenheter. Transporterna höll tillbaka nedgången och ökade med 2,4 procent och bidrog med 0,3 procentenheter till utvecklingen av hushållskonsumtionen. Dessutom ökade bland annat konsumtion av kommunikationstjänster samt kläder och skor.

Den offentliga konsumtionen ökade med 0,1 procent. Kommunerna och landstingen ökade sin konsumtion medan staten minskade sin konsumtion.

Fasta bruttoinvesteringar minskade med 0,4 procent. Maskininvesteringar och bostäder bidrog till nedgången. Immateriella tillgångar ökade och bidrog med 0,2 procentenheter till utvecklingen av fasta bruttoinvesteringar.

Lagerinvesteringarna påverkade inte BNP-utvecklingen.

Stark utveckling för tjänsteexporten

Exporten steg med 0,8 procent första kvartalet 2019 och bidrog med 0,4 procentenheter till BNP-tillväxten. Under fjärde kvartalet steg exporten med 3,1 procent. Fjärde kvartaletsexport påverkas av en post av engångskaraktär. Denna engångseffekt är BNP-neutral eftersom den påverkar fasta bruttoinvesteringar lika mycket negativt.

Uppgången i exporten det första kvartalet förklaras av en stark utveckling inom tjänsteexporten som ökade med 3,2 procent första kvartalet. Exporten av varor minskade med 0,2 procent första kvartalet och följer på en stark utveckling det fjärde kvartalet. Exporten av uthyrning och leasingtjänster ökade kraftigt. Men även exporten av övriga tjänster och icke varaktiga konsumtionsvaror gav betydande bidrag till exporten.

Importen minskade med 0,7 procent första kvartalet jämfört med föregående kvartal och drog upp BNP-tillväxten med 0,3 procentenheter. Både varuimporten och tjänsteimporten utvecklades svagt och minskade med 0,9 respektive 0,5 procent. Importen av FoU bidrog i hög grad till den totala importnedgången. Nedgången följer en ökning fjärde kvartalet 2018 som förklaras av poster engångskaraktär. Sammantaget bidrog exportnettot till den säsongrensade BNP-utvecklingen med 0,7 procentenheter.

Produktionen inom näringslivet ökade med 1,0 procent. Varuproduktionen mattades av något och ökade med 1,2 procent efter ett starkt fjärde kvartal. Tjänsteproduktionen steg med 0,9 procent. Byggproduktionen ökade med 3,1 procent och bidrog med 0,3 procentenheter till uppgången i näringslivet. Antalet arbetade timmar i näringslivet minskade med 0,3 procent vilket gjorde att arbetsproduktiviteten i näringslivet ökade med hela 1,3 procent.

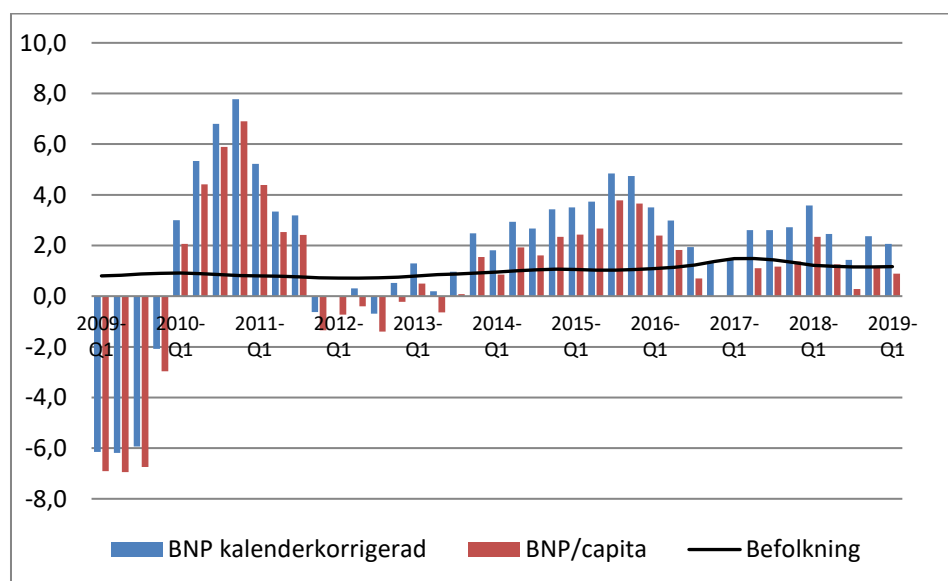
Bidrag till säsongrensad BNP-utveckling, procentenheter.

	2018Kv1	2018Kv2	2018Kv3	2018Kv4	2019Kv1
Hushållens konsumtion	0,2	0,2	-0,4	0,2	-0,1
Off konsumtion	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0
Fasta bruttoinvesteringar	0,9	-0,4	0,1	0,3	-0,1
Lagerinvesteringar	0,2	0,4	-0,3	0,1	0,0
Export	0,3	0,1	0,4	1,5	0,4
Import	-1,0	-0,1	0,1	-1,0	0,3
Exportnetto	-0,7	0,0	0,5	0,5	0,7
BNP	0,9	0,3	-0,1	1,2	0,6

Dämpad BNP-tillväxt per capita

Befolkningen har växt snabbt de senaste åren men de senaste fem kvartalen har ökningen varit mindre. Första kvartalet ökade befolkningen med 1,2 procent samtidigt som kalenderkorrigerad BNP ökade med 2,1 procent i årstakt.

BNP per capita steg därmed med 0,9 procent första kvartalet jämfört med motsvarande kvartal i fjol. Genomsnittet de senaste tio åren uppgår till 0,9 procent.

Procentuell ökning i volym för kalenderkorrigerad BNP och BNP per capita

Hushållens konsumtion

Minskad hushållskonsumtion första kvartalet

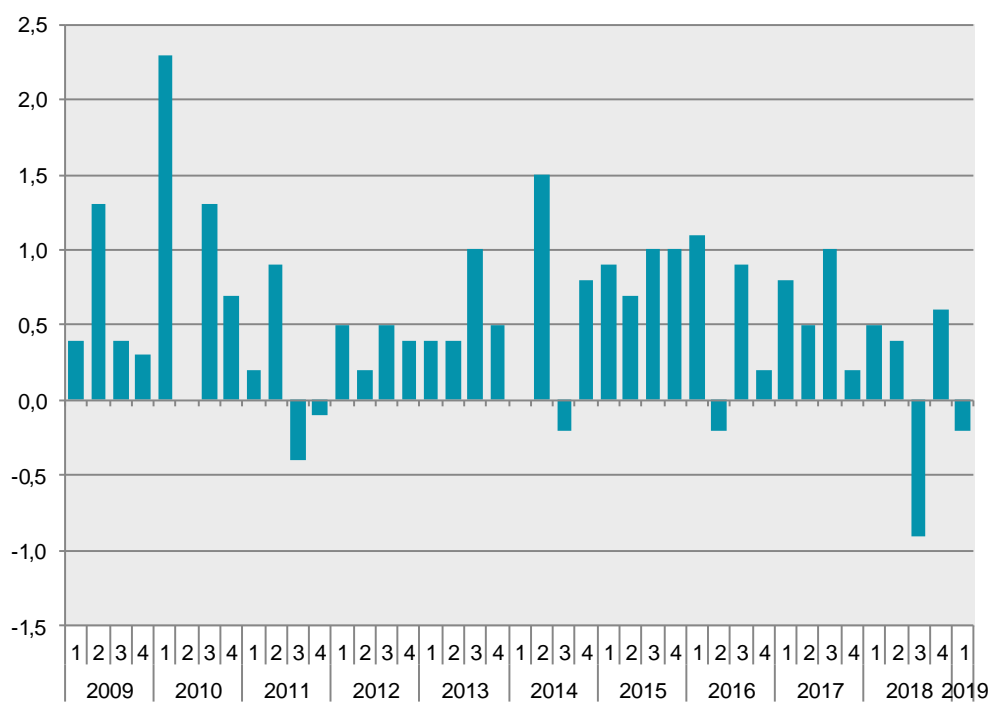
Hushållskonsumtionen minskade första kvartalet. Nedgången förklaras främst av en minskad svensk konsumtion utomlands. Detta ändamål bidrog samtidigt till att sänka tjänsteimporten.

Hushållens konsumtion minskade med 0,2 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det kan jämföras med den genomsnittliga tillväxten de senaste tio åren på 0,5 procent.

Hushållskonsumtionen höll tillbaka BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter.

Det var i huvudsak den ofördelade konsumtionen som tyngde hushållskonsumtionen första kvartalet¹. Utländsk konsumtion i Sverige ökade med 5,3 procent medan svensk konsumtion utomlands minskade med 4,4 procent. Dessa ändamål höll tillbaka hushållskonsumtionen med 0,4 respektive 0,3 procentenheter. Rensat för dessa poster ökade hushållskonsumtionen med 0,5 procent.

De egentliga hushållens konsumtionsutgifter totalt, volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal.

Hushållens konsumtion av transporter ökade med 2,4 procent första kvartalet och bidrog med 0,3 procentenheter till hushållskonsumtionen. Transporter vände därmed uppåt i spåret av de ändrade skattereglerna för nya bilar som infördes 1 juli 2018. Skatteändringen höjde konsumtionen av transportmedel andra kvartalet 2018 medan den föll tillbaka kraftigt tredje kvartalet och minskade något fjärde kvartalet.

¹ Med ofördelad konsumtion menas den konsumtion utländska medborgare gör i Sverige och svenskers konsumtion utomlands som inte kan fördelas på andra ändamål.

Konsumtionen av kläder och skor ökade med 1,9 procent efter en nedgång föregående kvartal. Utgifter för kommunikation ökade med 2,8 procent och utgifter för fritid och underhållning steg med 0,7 procent.

Konsumtionen av livsmedel samt alkohol och tobak utvecklades däremot svagare och minskade med 0,1 respektive 1,2 procent. Utvecklingen dämpades sannolikt av att påsken inföll under andra kvartalet i år medan den inföll under första kvartalet förra året.

Det enskilt största hushållsändamålet, boende, minskade marginellt med 0,1 procent. Hushållens utgifter gällande hälso- och sjukvård minskade med 0,3 procent.

Bidrag till den egentliga hushållskonsumtionen och volymutveckling per COICOP², bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal.

COICOP	Volymutveckling	Bidrag
01 Livsmedel	-0,1	0,0
02 Alkohol och tobak	-1,2	0,0
03 Kläder och skor	1,9	0,1
04 Boende	-0,1	0,0
05 Möbler	0,3	0,0
06 Hälso- och sjukvård	-0,3	0,0
07 Transporter	2,4	0,3
08 Kommunikation	2,8	0,1
09 Fritid och Underhållning	0,7	0,1
10 Utbildning	0,4	0,0
11 Hotell och restaurang	-0,6	0,0
12 Övriga varor och tjänster	0,5	0,1
Total konsumtion exkl. ofördelad konsumtion	0,5	0,5
15 Svensk konsumtion utomlands	-4,4	-0,3
16 Utländsk konsumtion i Sverige	5,3	-0,4
TOTALT	-0,2	-0,2

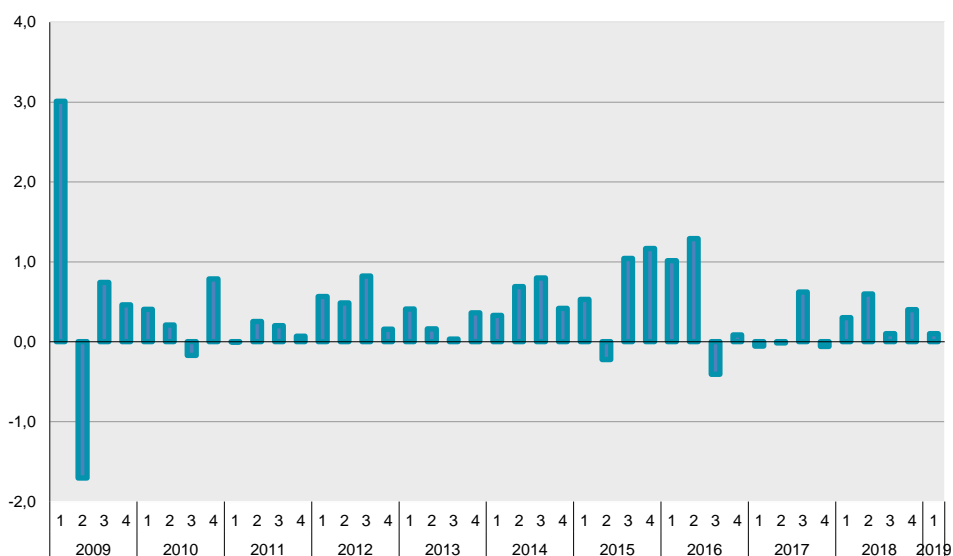
² Classification of Individual Consumption by Purpose

Offentlig konsumtion

Svag konsumtionsökning i offentliga myndigheter

Den offentliga konsumtionen ökade under första kvartalet 2019 jämfört med föregående kvartal. Kommunerna och landstingen ökade sina konsumtionsutgifter medan statens konsumtionsutgifter minskade.

Offentliga myndigheters konsumtionsutgifter, volymförändring procent, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal.

Det första kvartalet 2019 ökade den offentliga konsumtionen med 0,1 procent jämfört med fjärde kvartalet 2018 i säsongrensade tal. Det är något lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren på 0,4 procent. Från tredje kvartalet 2015 till andra kvartalet 2016 bidrog migrationen till att den offentliga konsumtionen ökade i snabb takt men de senaste kvartalen har dess effekt på konsumtionen mattats av. Det har även skett en viss förskjutning av konsumtionen kopplad till migrationen från statliga myndigheter till kommunala myndigheter under de senaste åren.

Bidrag till den offentliga konsumtionen och volymutveckling per myndighet första kvartalet 2019, bidrag i procentenheter och volymförändring i procent, säsongrensats och jämfört med föregående kvartal.

Myndighet	Volymutveckling	Bidrag	Genomsnittlig volymutveckling*
Staten	-0,9	-0,2	0,4
Kommunala myndigheter**	0,5	0,4	0,4
Totalt offentliga myndigheter	0,1	0,1	0,4

* Avser åren 2009-2019

** Avser kommunala myndigheter totalt, dvs. kommuner och landsting tillsammans.

Minskade statliga konsumtionsutgifter

I säsongsrensade värden minskade konsumtionsutgifterna inom staten med 0,9 procent. Produktionen minskade med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal. Förbrukningsutgifterna och arbetskostnaderna minskade jämfört med föregående kvartal. Även minskade utgifter för sociala naturaförmåner höll tillbaka utvecklingen av statens konsumtion. Sociala naturaförmåner minskade med hela 6,7 procent. Sysselsättningen ökade med 0,3 procent och arbetade timmar minskade med 0,9 procent inom statliga myndigheter.

Ökad konsumtion inom kommunerna

Kommunerna står för ungefär hälften av de totala offentliga konsumtionsutgifterna, där utbildning och socialt skydd är de stora utgiftsposterna. Konsumtion inom kommunerna ökade första kvartalet med 0,4 procent jämfört med föregående kvartal. Ökningen är i linje med det historiska genomsnittet på 0,4 procent de senaste tio åren. Arbetsinsatsen gav ett något tudelat intryck för tredje kvartalet. Antal sysselsatta minskade med 0,4 procent medan arbetade timmar ökade med 0,2 procent.

Landstingens konsumtion ökade

Konsumtionen inom landstingen ökade med 0,7 procent jämfört med föregående kvartal, vilket överstiger genomsnittet de senaste tio åren på 0,3 procent. Ökningen förklaras främst av ökade sociala naturaförmåner. Sociala naturaförmåner, där inköp av vårdtjänster från privata vårdgivare och läkemedelsförmånen ingår, ökade med 2,4 procent. Både antalet sysselsatta och antalet arbetade timmar ökade med 0,4 procent jämfört med föregående kvartal.

Investeringar

Bostäder drog ner investeringarna

De fasta bruttoinvesteringarna minskade första kvartalet. Förändringar i Investeringsenkäten gör att denna tillfälligt inte har kunnat användas i samma utsträckning som normalt. Andra källor har därför använts för att bestämma näringslivets investering i maskiner och övriga byggnader.

De fasta bruttoinvesteringarna sjönk med 0,4 procent första kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Det kan jämföras med en genomsnittlig ökning på 0,7 procent de senaste tio åren. De fasta bruttoinvesteringarna sänkte BNP-tillväxten med 0,1 procentenheter.

Investeringsenkäten har från och med första kvartalet 2019 ändrat design. Eftersom det inte har gjorts någon insamling i den nya designen för 2018 bedöms förändringstal som beräknas utifrån den gamla designen som osäkra för tillfället. Nationalräkenskaperna har därför valt att skatta näringslivets investeringar i maskiner med import av investeringsvaror och övriga byggnader och anläggningar med utvecklingen för byggmomsen.

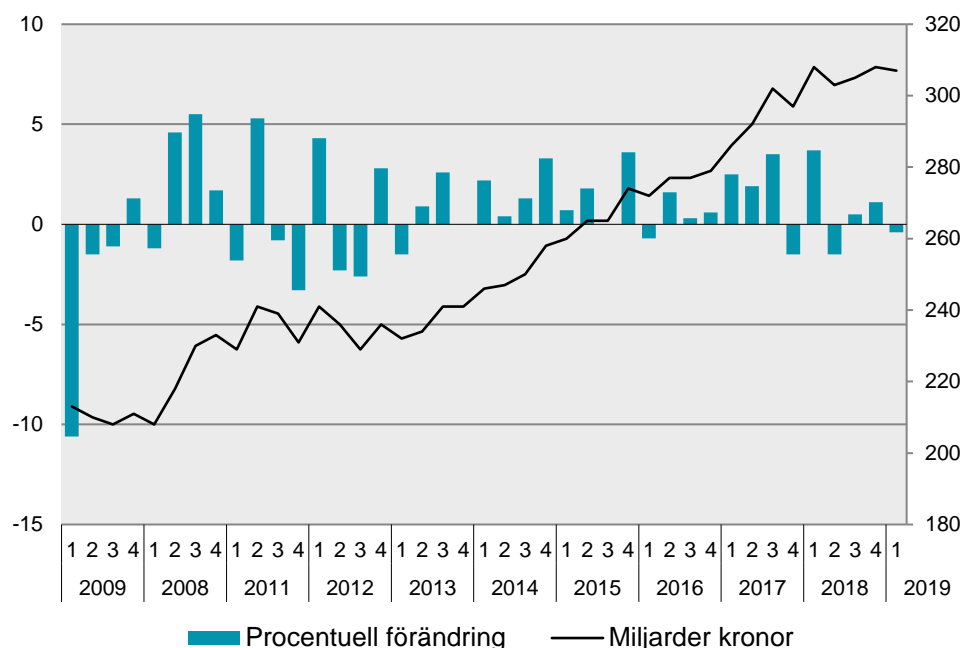
Bygg- och anläggningsinvesteringar inklusive bostäder sjönk med 0,6 procent jämfört med fjärde kvartalet. Bostadsinvesteringarna sjönk med 2,8 procent och bidrog med en stor del till nedgången. Övriga byggnader och anläggningar ökade med 1,3 procent. Bygg- och anläggning sänkte de totala fasta bruttoinvesteringarna med 0,3 procentenheter.

Maskininvesteringar inklusive vapensystem backade med 1,1 procent och sänkte de fasta bruttoinvesteringarna med 0,3 procentenheter. Övriga maskiner och inventarier samt vapensystem ökade med 0,9 procent medan IKT-utrustning sjönk med 2,5 procent. Transportmedelsinvesteringar sjönk med 6,3 procent.

Investeringar i immateriella tillgångar ökade med 0,6 procent. De kan jämföras med en genomsnittlig ökning på 1,0 procent de senaste tio åren. Immateriella tillgångar höll tillbaka nedgången i investeringarna med 0,2 procentenheter. De immateriella investeringarna under det fjärde kvartalet 2018 har reviderats upp på grund av en större transaktion av engångskaraktär som motsvarande höjer tjänsteimporten. Detta gör att det fjärde kvartalet som helhet nu visar en positiv utveckling av de fasta bruttoinvesteringarna.

Fasta bruttoinvesteringar

Volymförändring i procent jämfört med föregående kvartal respektive kvartalsvärden i miljarder kronor. Säsongrensat och mätt i fasta priser år 2018.

Nedgång i näringslivets investeringar

Investeringarna i näringslivet sjönk med 0,6 procent första kvartalet. Det kan jämföras med en genomsnittlig ökning de senaste tio åren på 0,7 procent.

På grund av avsaknaden av jämförbara siffror i Investeringenkäten har utvecklingen i investeringar i maskiner och övriga byggnader och anläggningar skattats till samma nivå för alla branscher i näringslivet. Därför publiceras fasta bruttoinvesteringar endast för varuproducenter och tjänsteproducenter som helhet.

Varubranschernas investeringar minskade med 0,1 procent vilket kan jämföras med en genomsnittlig utveckling på 0,3 procent de senaste tio åren. Tjänstebansernas investeringar minskade med 1,0 procent, genomsnittet för tjänstebansernas investeringsutveckling de senaste tio åren är 1,0 procent.

Fasta bruttoinvesteringar fördelat på sektor och bransch

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala investeringar i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste 10 åren. Säsongrensat och mätt i fasta priser.

	10 år snitt	18kv1	18kv2	18kv3	18kv4	19kv1	Bidrag
Varubranscher	0,2	2,7	0,0	2,4	1,0	-0,1	0,0
därav: tillv. industrin	0,5	1,4	-1,1	4,1	0,0	-	-
Tjänstebanscher	1,0	3,0	-2,2	-0,9	1,2	-1,0	-0,6
därav: Fastighetsförv.	0,8	-0,9	-2,0	-1,9	-3,7	-	-
Näringslivet	0,7	4,1	-1,5	0,1	1,1	-0,7	-0,6
Offentliga myndigheter	0,8	3,7	-1,8	2,4	1,0	1,0	0,2
Totalt	0,7	3,7	-1,5	0,5	1,1	-0,4	-0,4

De offentliga investeringarna ökade

Fasta bruttoinvesteringar inom offentliga myndigheter ökade med 1,0 procent vilket kan jämföras med genomsnittet för de senaste tio åren på 0,8 procent. Investeringar i statliga myndigheter ökade med 1,2 procent, primärkommunernas investeringar ökade med 3,1 procent och landstingens investeringar sjönk med 3,1 procent. Totalt höll de offentliga investeringarna tillbaka nedgången i de fasta bruttoinvesteringarna med 0,2 procentenheter.

Lagerinvesteringar

Positivt lagerbidrag första kvartalet

Lagerinvesteringarna ökade första kvartalet. Lageromslaget³ i årstakt var 3,9 miljarder kronor i fasta priser vilket påverkade BNP-utvecklingen positivt. I säsongsrensade värden påverkade lagerinvesteringarna inte BNP-utvecklingen.

Lagerinvesteringarnas BNP-påverkan beräknas som lagerförändringen under kvartalet minus lagerförändringen under motsvarande kvartal föregående år, s k lageromslag, i procent av BNP. I säsongsrensade värden beräknas lagerinvesteringarnas BNP-påverkan som förändringen under kvartalet minus förändringen föregående kvartal i procent av BNP föregående kvartal. Lagerinvesteringarna säsongrensas endast på aggregerad nivå. Avsnittet nedan beskriver därför genomgående jämförelser mot motsvarande kvartal föregående år.

Totalt ökade företag och myndigheter sina lager med 24,6 miljarder i fasta priser, jämfört med 20,6 miljarder första kvartalet 2018. I likhet med de senaste åren ökade varuhandels- och industrins lager första kvartalet.

Tillverkningsindustrin ökade sina lager med 13,8 miljarder i fasta priser första kvartalet. Denna lageruppbyggnad var främst koncentrerad till produkter i arbete och färdigvaror motsvarande 7,6 miljarder i fasta priser, medan lager av insatsvaror ökade med 6,1 miljarder.

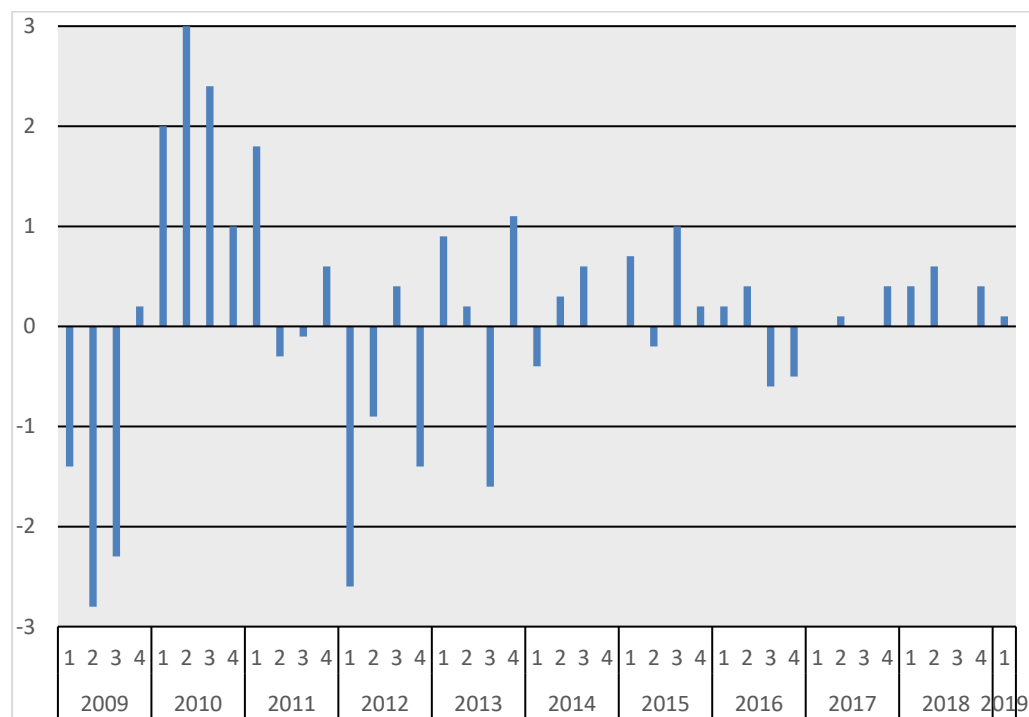
Varuhandeln ökade sina lager med 10,7 miljarder i fasta priser, jämfört med en lagerökning på 11,5 miljarder motsvarande kvartal föregående år. Detta innebär att lageromslaget för varuhandeln blev negativt. Den komponent som påverkade mest var partihandeln där lageruppbyggnaden var 9,4 miljarder, jämfört med 7,6 miljarder motsvarande kvartal föregående år.

Motorhandeln ökade sina lager med 1 miljard vilket är en mycket svagare ökning än första kvartalet 2018. Lageromslaget blev därmed negativt.

Detaljhandeln avvecklade sina lager första kvartalet 2019.

³ Lageromslag kan anta ett positivt eller negativt värde och visar lagerförändringen jämfört med lagerförändringen motsvarande kvartal föregående år.

Lagerbidrag till BNP-tillväxten mätt i årstakt, faktiska värden, procentenheter

Utrikeshandel

Fortsatt stark exportutveckling

Exporten gav ett positivt bidrag till BNP-tillväxten även under första kvartalet. Det var tjänsteexporten som bidrog till ökningen, medan exporten av varor minskade. Både varu- och tjänsteimporten minskade vilket ytterligare höjde exportnettot.

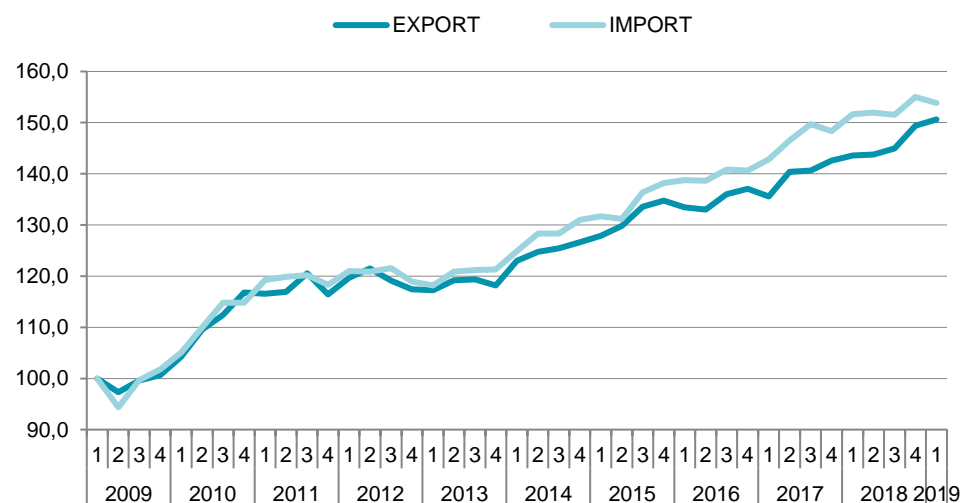
Exporten steg med 0,8 procent det första kvartalet, säsongrensats och jämfört med fjärde kvartalet. Utvecklingen ligger precis på snittet för de senaste tio åren. Varuexporten minskade med 0,2 procent efter ökning kvartalet innan. Tjänsteexporten ökade med 3,2 procent, vilket var en svagare utveckling än föregående kvartal. Den totala exporten höjde BNP-tillväxten med 0,4 procentenheter

Importen minskade med 0,7 procent, vilket kan jämföras med en genomsnittlig ökning med 0,9 procent de senaste tio åren. Importen av varor minskade med 0,9 procent och bidrog mest till den totala nedgången. Importen av tjänster sjönk med 0,5 procent. Den svaga importutvecklingen höjde BNP-tillväxten med 0,3 procentenheter.

Sammantaget bidrog exportnettot med 0,7 procentenheter till den totala BNP-tillväxten.

Utrikeshandel

Säsongrensats volymindex 2009=100

Stark tjänsteexport driver utvecklingen

Den totala exporten ökade med 0,8 procent första kvartalet 2019. Ökningstakten är därmed svagare än fjärde kvartalet föregående år. Då höjdes tjänsteexporten av poster av engångskaraktär inom forskning och utveckling (FoU).

Första kvartalet ökade tjänsteexporten med 3,2 procent. Samtliga produktaggregat ökade förutom export av FoU som minskade med 43 procent i kölvattnet av det starka fjärde kvartalet. Export av uthyrning och leasing ökade med 22 procent. Exporten av övriga tjänster, som innefattar transporttjänster, arkitekttjänster och

tekniska konsulttjänster, ökade med 7,0 procent. Även exporten av datatjänster bidrog positivt med en ökning på 6,1 procent.

Varuexporten minskade med 0,2 procentenheter, där exporten av energi sjönk med 11 procent. Därutöver minskade exporten av övriga varor med 5,3 procent. Exporten av jord- och skogsbruksvaror ökade med 3 procent. Icke varaktiga konsumtionsvaror ökade med 4,6 procent.

Svag import under kvartalet

Efter en ökning i fjärde kvartalet vände importen nedåt och minskade med 0,7 procent. Den totala varuimporten sjönk med 0,9 procent. Det som bidrog mest till nedgången var importen av investeringsvaror samt importen av övriga varor. Dessa poster minskade med 2,6 respektive 4,4 procent under kvartalet. Importen av icke-varaktiga konsumtionsvaror ökade med 1,9 procent.

Den totala tjänsteimporten minskade med 0,5 procent. Importen av uthyrning och leasing ökade med 25 procent. Denna ökning motverkades av importen av FoU som minskade med 58 procent. Nedgången följer ett starkt fjärde kvartal som höjdes av poster av engångskaraktär.

Export och import av varor och tjänster

Volymutveckling i procent jämfört med föregående kvartal, bidrag till totala exporten/importen i procentenheter samt genomsnittlig utveckling de senaste 10 åren. Säsongsrensats och mätt i fasta priser.

	10- årssnitt	Kv1 2018	Kv2 2018	Kv3 2018	Kv4 2018	Kv1 2019	Bidrag
Export	0,8	0,7	0,1	0,8	3,1	0,8	0,8
Export varor	0,7	0,3	0,9	-0,2	2,6	-0,2	-0,2
Export tjänster	1,1	1,2	-1,6	3,1	4,1	3,2	1,0
Import	0,9	2,2	0,2	-0,3	2,3	-0,7	-0,7
Import varor	0,9	2,2	0,9	-1,2	2,6	-0,9	-0,6
Import tjänster	0,8	1,9	-1,4	2,0	1,6	-0,5	-0,1

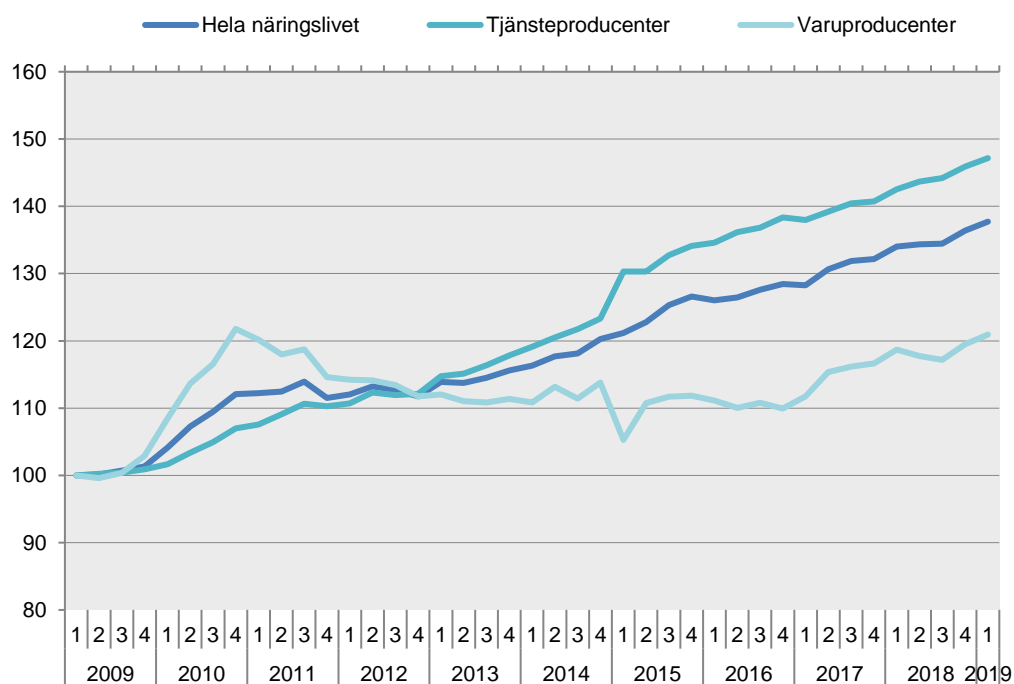
Näringslivets produktion

Något dämpad produktionsökning i näringslivet

Produktionen i näringslivet ökade första kvartalet. Efter ett starkt fjärde kvartal fortsatte produktionen uppåt men i något lägre takt. Både de varu- och tjänsteproducerande branscherna bidrog till ökningen.

Produktionen inom näringslivet ökade med 1,0 procent, säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Det är något högre än de tio senaste årens genomsnittliga tillväxt på 0,7 procent. De tjänsteproducerande branscherna steg med 0,9 procent, vilket gav ett BNP-bidrag på 0,4 procentenheter. Tillväxten bland de varuproducerande branscherna dämpades något efter det starka fjärde kvartalet och steg med 1,2 procent, vilket drog upp BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter.

Index för näringslivets förädlingsvärde i fasta priser, säsongrensade värden, första kvartalet 2009=100⁴

⁴ Ericsson AB har klassificerats om från ett renodlat industriföretag till huvudsakligen ett tjänsteföretag. För nationalräkenskaperna innebär det nu ett tidseriebrott mellan kvartal 4 2014 och kvartal 1 2015 när det gäller berörda branscher.

Fortsatt hög tillväxt för varuproduktionen

Produktionsvärdet för de varuproducerande branscherna ökade med 1,2 procent första kvartalet efter ett starkt fjärde kvartal. Tillverknings- och byggindustrin steg med 0,6 respektive 3,1 procent och bidrog mest till den totala produktionsökningen. Produktionen inom jordbruk, skogsbruk och fiske tog fart och ökade med 1,5 procent efter flera kvartal med svag utveckling, men bidrog marginellt till produktionsökningen. Energibranschen växte med 0,5 procent efter ett starkt fjärde kvartal. Utvinning av mineral minskade med 0,6 procent och drog ned den totala produktionsökningen marginellt.

Tjänsteproduktionen mattades av något

Första kvartalet ökade produktionen inom tjänstebranscherna med 0,9 procent, vilket är en något lägre ökning jämfört med föregående kvartal. Samtliga tjänsteproducerande branscher steg första kvartalet. Fastighetsförvaltning lämnade det största bidraget till ökningen inom tjänsteproduktionen och steg med 1,6 procent. Parti- och detaljhandeln samt företagstjänster ökade med 0,5 respektive 0,8 procent och stod också för en stor del av produktionsökningen. Informations- och kommunikationstjänster ökade med blygsamma 0,3 procent, vilket är en bra bit under de senaste kvartalens volymutveckling.

Volymutvecklingstal (procent) näringslivets produktion, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal samt genomsnitt de senaste 10 åren.

	2018 Kv1	2018 Kv2	2018 Kv3	2018 Kv4	2019 Kv1	10- årsnitt
Varuproducenter	1,8	-0,8	-0,5	2,0	1,2	0,2
Jordbruk, skogsbruk och fiske	-2,9	-0,7	-0,3	0,1	1,5	-0,3
Utvinning av mineral	0,5	-2,4	0,7	-1,4	-0,6	-0,1
Tillverkningsindustri	2,3	-0,8	-0,6	2,2	0,6	0,2
El, gas, värme, vatten inkl reningsverk	1,9	-1,3	-2,8	3,0	0,5	0,4
Byggindustri	1,5	-0,4	0,9	1,6	3,1	0,3
Tjänsteproducenter	1,3	0,8	0,3	1,2	0,9	0,9
Parti- och detaljhandel	0,2	1,7	-0,9	1,2	0,5	1,0
Transport o kommunikation	0,2	-0,2	-0,3	0,3	0,6	0,3
Hotell och restaurang	-0,6	0,7	-0,2	0,8	0,8	0,6
Informations- och kommunikationstjänster	4,7	1,9	2,1	2,7	0,3	1,8
Banker och försäkringsbolag	1,6	1,2	0,3	0,3	0,9	1,0
Fastighetsverksamhet	0,5	0,5	0,6	1,5	1,6	0,6
Företagstjänster	1,9	0,2	1,2	1,0	0,8	1,2
Utbildning och sjukvård	-1,6	0,0	-0,5	0,6	1,0	1,0
Kultur och övrig service	-0,7	-0,1	-0,6	0,4	1,9	0,5
Totalt	1,4	0,3	0,1	1,5	1,0	0,7

Radio- och TV-avgift

Radio- och TV-avgiften förändrades den 1 januari 2019 från att ha varit en avgift för hushåll och företag till att vara en skatt. Ändringen baserades på politiska beslut.

SCB och nationalräkenskaperna följer regelverk som avser den statistiska redovisningen (Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet, ENS 2010). Enligt den statistiska redovisningen skulle radio- och TV-avgiften sedan tidigare varit redovisad som skatt, oavsett politiskt beslut om avgift eller skatt. Sverige har därför fått i uppdrag från EU-kommissionen via Eurostat att ändra redovisningen senast i september 2019. Då kommer tidsserien att ändras tillbaka till 1993.

För att siffror ska vara jämförbara över tid kommer därför SCB att redovisa radio- och TV-avgiften såsom den vore oförändrad under första kvartalet i år, trots politisk ändring och ändrad redovisning i skattesystemet. Det innebär att radio- och TV-avgiften är hushållskonsumtion första kvartalet och jämförbar med föregående år och med föregående kvartal. Sedan, i samband med ordinarie redovisning av andra kvartalet i september sker ändringen i nationalräkenskaperna för hela tidsserien vilket innebär att radio- och TV-avgiften tas bort som hushållskonsumtion och istället bokförs som betald skatt för hushållen. Samtidigt ses företagen inom public service som statliga enheter och ger upphov till statlig konsumtion. Hela förändringen behöver genomföras vid en och samma tidpunkt för att uppgifter ska vara jämförbara över tid och inte skapa tidsseriebrott. Därför hanteras radio- och TV-avgiften hos SCB som avgift och inte skatt under första kvartalet 2019 innan ny samlad redovisning sker i september senare i år.

Det går att läsa mer om förändringen av den statistiska redovisningen på SCB:s webbplats:

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper/nationalrakenskaper-kvartals-och-arsberakningar/produktrelaterat/Fordjupad-information/forandrad-statistisk-redovisning-av-public-service-i-september-2019-pdf/>

Arbetsmarknad och produktivitet

Produktiviteten steg i näringslivet

Antalet sysselsatta var oförändrat medan antalet arbetade timmar minskade något första kvartalet jämfört med fjärde kvartalet. Medelarbetstiden per sysselsatt föll därmed något. Produktiviteten i näringslivet steg eftersom antalet arbetade timmar föll medan produktionen steg. Befolkningen ökade första kvartalet.

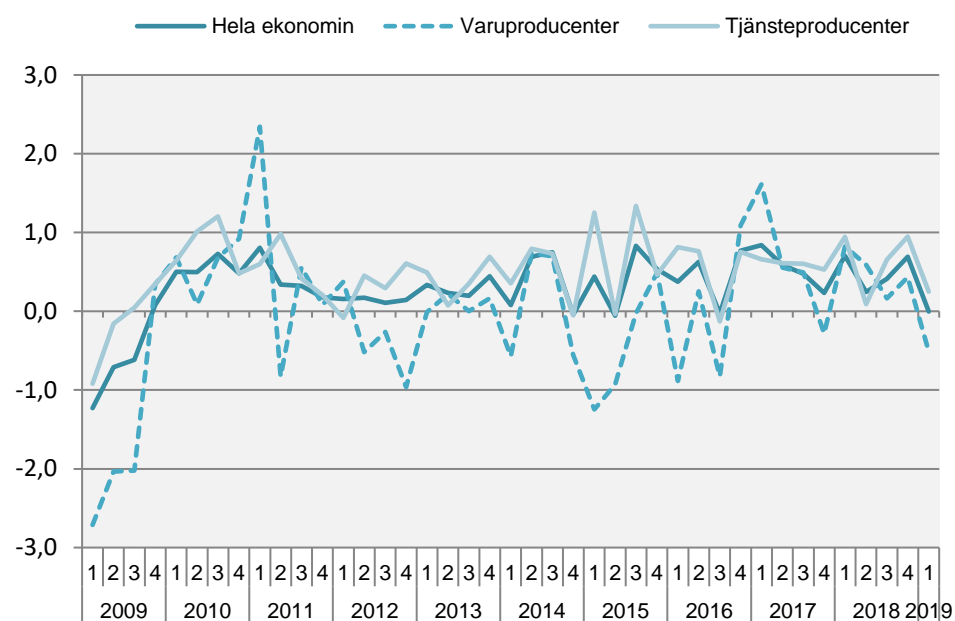
Oförändrat antal sysselsatta

Antalet sysselsatta var oförändrat första kvartalet, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Det är lägre än den genomsnittliga ökningstakten de senaste tio åren på 0,3 procent. Även inom näringslivet var antalet sysselsatta oförändrat. Antalet sysselsatta i de varuproducerande branscherna föll med 0,5 procent. Samtliga större aggregat inom varuproducerande branscher minskade antalet sysselsatta utom energibranschen där antalet sysselsatta var oförändrat.

Utvecklingen första kvartalet var aningen mer positiv inom tjänstebranscherna även om utvecklingen i de flesta branscherna var lägre än fjärde kvartalet. Störst var ökningarna inom hotell och restaurang samt juridiska, ekonomiska och tekniska tjänster medan finansbranschen och utbildning och vård minskade. Totalt ökade sysselsättningen i de tjänsteproducerande branscherna med 0,3 procent. Antalet sysselsatta inom de tjänsteproducerande branscherna har ökat i stort sett kontinuerligt de senaste tio åren. Den genomsnittliga ökningen har varit 0,5 procent per kvartal de senaste tio åren. Sedan år 2010 har även sysselsättningen i de offentliga myndigheterna ökat i god takt men första kvartalet minskade antalet sysselsatta med 0,1 procent. Staten och landstingen ökade antalet anställda medan kommunerna minskade antalet anställda.

Antalet sysselsatta

Procentuell förändring, säsongrensat

Arbetade timmar föll svagt

Antalet arbetade timmar i hela ekonomin föll med 0,2 procent första kvartalet i säsongrensade värden jämfört med kvartalet innan. Det är lägre än den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. I näringslivet föll antalet timmar med 0,3 procent. Antalet arbetade timmar inom de offentliga myndigheterna var oförändrat.

Antalet arbetade timmar i de varuproducerande branscherna föll första kvartalet med 0,7 procent. Inom de flesta större branschaggregat minskade antalet arbetade timmar. Endast inom de energiproducerande branscherna ökade antalet arbetade timmar.

De tjänsteproducerande branschernas arbetade timmar minskade svagt första kvartalet och det med 0,1 procent. Utvecklingen var blandad bland delbranscherna. Handelsbranschen, finansbranschen samt utbildning och vård visade en negativ utveckling medan t. ex. informations- och kommunikationsbranschen ökade antalet arbetade timmar.

Antalet arbetade timmar i de offentliga myndigheterna var oförändrat. Inom staten minskade antalet timmar medan kommuner och landstingen ökade antalet arbetade timmar.

De senaste tio åren har det varit stora skillnader i utvecklingen inom olika delar av näringslivet. Antalet arbetade timmar inom de varuproducerande branscherna har legat ganska stabilt de senaste åren efter turbulensen kring finanskrisen. Antalet arbetade timmar inom tillverkningsindustrin har minskat medan byggindustrin har bidragit positivt med en genomsnittlig uppgång på 0,6 procent per kvartal. De tjänsteproducerande branscherna har å andra sidan haft en uppåtgående trend i antalet arbetade timmar. Särskilt stark har ökningen varit inom vård och utbildning samt inom juridiska, ekonomiska och tekniska konsulter.

För hela ekonomin minskade medelarbetstiden med 0,2 procent första kvartalet. Medelarbetstiden minskade med 0,3 procent inom näringslivet medan den ökade

med 0,1 procent inom de offentliga myndigheterna. Medelarbetstiden minskade trots att påsken 2019 inte låg i första kvartalet, vilket eventuellt kan ha haft en positiv effekt på medelarbetstiden.

Högre arbetsproduktivitet i näringslivet

I säsongrensade tal ökade arbetsproduktiviteten i näringslivet starkt med 1,3 procent jämfört med fjärde kvartalet. Antalet arbetade timmar minskade med 0,3 procent medan produktionen ökade med 1,0 procent.

I de varuproducerande branscherna steg produktiviteten med 1,9 procent, till följd av att antalet arbetade timmar föll med 0,7 procent medan produktionen ökade med 1,2 procent.

De tjänsteproducerande branschernas produktivitet steg med 1,0 procent eftersom antalet arbetade timmar föll med 0,1 procent och produktionen ökade med 0,9 procent.

Inkomster och sparande

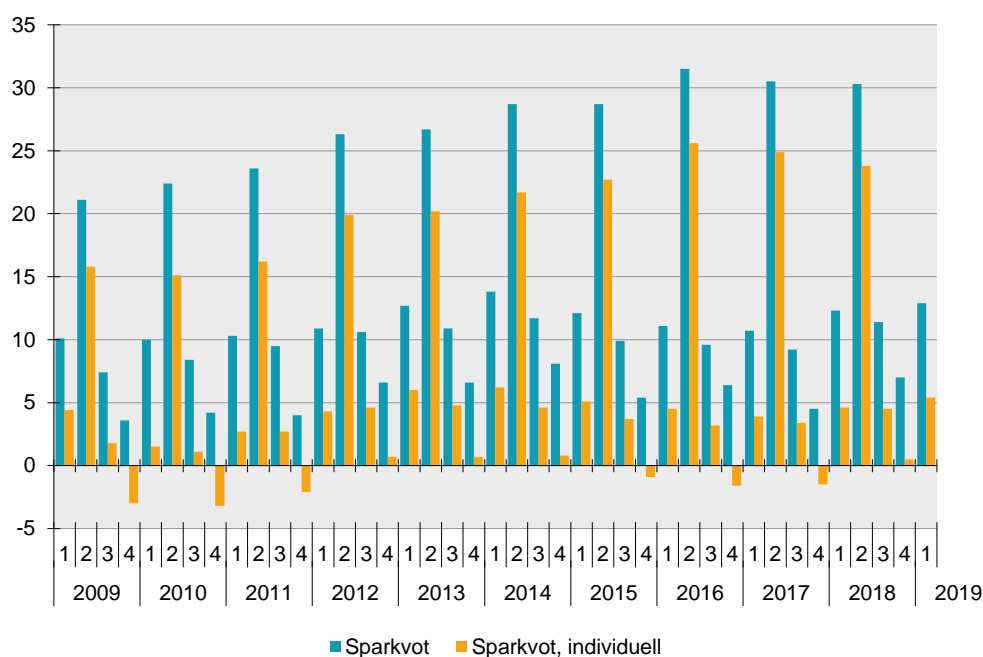
Hushållens sparkvot ökade

Hushållens⁵ sparkvot ökade svagt första kvartalet 2019 jämfört med motsvarande kvartal 2018. Hushållens reala disponibla inkomster ökade med 0,8 procent första kvartalet 2019.

Utvecklingen beskrivs i faktiska termer och i jämförelse med motsvarande kvartal föregående år om inget annat anges.

Sparandet, inklusive kollektiva försäkringar, blev 77,1 miljarder kronor första kvartalet vilket är en ökning med 5,5 miljarder jämfört med motsvarande kvartal 2018. Hushållens sparkvot ökade med 0,6 procentenheter och var 12,9 procent första kvartalet. Den individuella sparkvoten, sparandet exklusive tjänste- och premiepensioner, var 5,4 procent. Motsvarande kvartal för ett år sedan låg den individuella sparkvoten på 4,6 procent. Det finansiella sparandet var 57,2 miljarder, en ökning med 9,3 miljarder. Den finansiella sparkvoten ökade med 1,3 procentenheter och uppgick till 9,5 procent.

Hushållens sparkvot, procent av disponibel inkomst

Hushållens disponibla inkomster uppgick till 552 miljarder första kvartalet vilket är en ökning med 3,3 procent nominellt och 0,8 procent realt jämfört med motsvarande kvartal 2018. Utvecklingen för real disponibel inkomst per capita under första kvartalet var däremot negativ och uppgick till -0,3 procent.

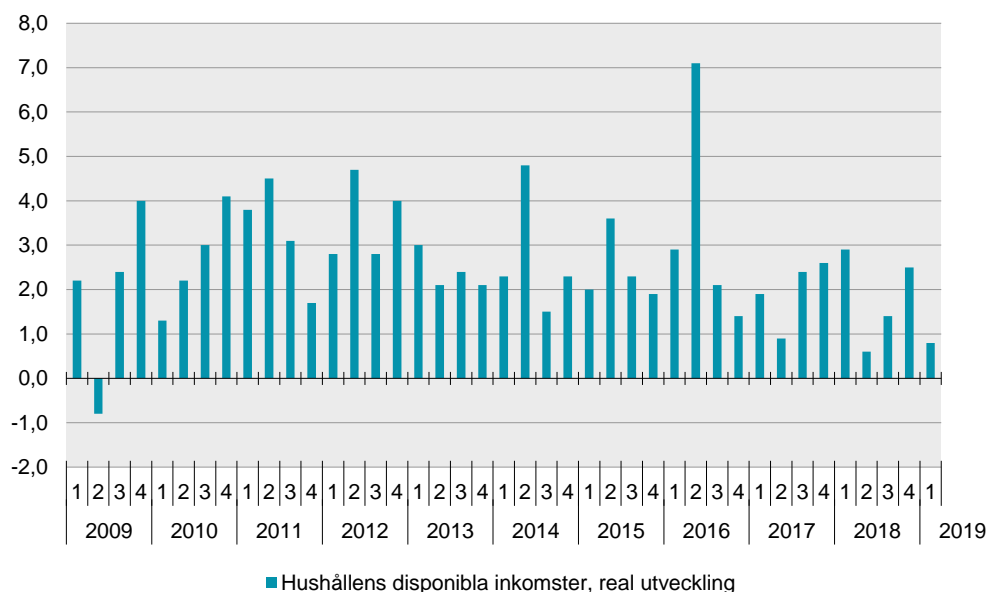
Kapitalinkomstnettot minskade med 13,7 miljarder till 30,7 miljarder första kvartalet jämfört med första kvartalet föregående år. Detta är delvis en följd av att aktieutdelningar till hushållen minskade, då flera bolag som hade aktieutdelning första kvartalet 2018 delas ut först i andra kvartalet i år.

⁵ Alla uppgifter avser hushållssektorn, d.v.s. egentliga hushåll inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) om inget annat anges.

Ränteutgifterna, innan FISIM-justeringar, uppgick till 21,7 miljarder och ökade därmed med 5,9 procent första kvartalet jämfört med första kvartalet föregående år. Ränteintäkterna ökade svagt och uppgick till 1,4 miljarder.

Löneinkomsterna ökade med 4,5 procent medan sociala förmåner, där bland annat pensionsutbetalningar ingår, ökade med 2,9 procent jämfört med motsvarande kvartal året innan. Sammansatt förvärvsinkomst, det vill säga inkomster för egenföretagare, ökade med 9,6 procent.

Hushållens disponibla inkomster, real procentuell utveckling jämfört med motsvarande kvartal föregående år

De totala transfereringsinkomsterna ökade med 3,0 procent och uppgick till 241 miljarder kronor första kvartalet. Utöver sociala förmåner ingår bland annat skadeförsäkringsersättningar och inkomstillägg för bostadsrätter i de totala transfereringsinkomsterna. Dessa andra löpande transfereringsinkomster ökade med 3,3 procent och uppgick till 49 miljarder under första kvartalet.

Hushållens transfereringsutgifter steg med 2,0 procent till 339 miljarder. Av de totala transfereringsutgifterna på 339 miljarder utgjorde inkomstskatter och övriga löpande skatter 55 procent, eller 185 miljarder kronor. Inkomstskatternas andel av transfereringsutgifterna har varit i det närmaste oförändrad de senaste fem åren. Skatterna ökade med 1,9 procent jämfört med första kvartalet 2018. Hushållens utgifter avseende sociala avgifter var 119 miljarder under kvartalet vilket är en ökning med 2,1 procent.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade med 2,4 procent i löpande priser, vilket tillsammans med inkomsternas ökning på 3,3 procent gav en något större sparkvot.

Hushållens skuldkvot ökade

Hushållens skuldkvot, mätt som låneskulder som andel av hushållens disponibla inkomster, ökade med 0,3 procentenheter under första kvartalet jämfört med fjärde kvartalet 2018 och uppgick till 182,1 procent.

Inkomster och utgifter för hushållen och dess icke-vinstdrivande organisationer, löpande priser, miljarder kronor

	Kv 1 2019	Förändring mot kv 1 2018
Egentliga löner	475	4,5%
Sociala avgifter, tillgång	98	4,9%
Driftsöverskott egna hem	18	25,1%
Sammanfatt förvärvsinkomst	28	9,6%
Kapitalinkomster	45	-14,0%
Kapitalutgifter	14	83,3%
Primärinkomstsaldo	651	2,8%
Transfereringsinkomster	241	3,0%
Sociala förmåner, tillgång	192	2,9%
Andra löpande transfereringar, tillgång	49	3,3%
Transfereringsutgifter	339	2,0%
Inkomst- och övr. löpande skatter	185	1,9%
Sociala avgifter, användning	119	2,1%
Sociala förmåner, användning	4	13,0%
Andra löpande transfereringar, användning	30	1,4%
Disponibel inkomst	552	3,3%

Underskott för offentlig förvaltning

Det finansiella sparandet för offentlig förvaltning visade ett underskott på 7,9 miljarder kronor första kvartalet 2019. Inkomsterna ökade i lägre takt medan utgifterna fortsatte att öka.

Att offentlig förvaltning redovisade underskott första kvartalet skiljer sig mot de senaste åren då första kvartalet visat överskott. Underskottet på 7,9 miljarder kronor kan till största delen tillskrivas staten som redovisade ett underskott på 5,5 miljarder kronor. Kommun, landsting och sociala trygghetsfonder redovisade även de underskott detta kvartal.

På inkomstsidan fortsatte produkt- och produktionsskatter samt inkomstskatter att öka men i lägre takt än tidigare. Konsumtionsutgifterna fortsatte att utvecklas starkt medan investeringsutgifterna ökade mer beskedligt.

Finansiellt sparande inom offentlig förvaltning, miljarder kronor

	2018 Kv1	2018 Kv2	2018 Kv3	2018 Kv4	2018 Helår	2019 Kv1
Offentlig förvaltning	7,9	51,6	8,7	-25,4	42,9	-7,9
Statlig förvaltning	2,0	40,6	20,1	8,7	71,4	-5,5
Sociala trygghetsfonder	-0,9	10,1	-1,3	-1,1	6,8	-0,4
Kommuner	6,8	0,9	-7,0	-24,9	-24,2	-0,4
Landsting	0,1	0,0	-3,1	-8,1	-11,1	-1,6

De statliga finanserna redovisade ett underskott på 5,5 miljarder kronor årets inledande kvartal, vilket kan jämföras med ett överskott på 2,0 miljarder kronor första kvartalet föregående år. Produkt- och produktionsskatter ökade medan inkomstskatter minskade jämfört med första kvartalet föregående år. Utgifterna fortsatte att öka i oförminskad takt där EU-avgifter och konsumtionsutgifter stod för de största ökningarna under kvartalet. Utöver det bidrog även ökade transfereringar till andra delsektorer inom offentlig förvaltning och investeringsutgifter till kvartalets underskott.

Det första kvartalet redovisades ett underskott på 0,4 miljarder kronor för sociala trygghetsfonder, vilket var en minskning med 0,5 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal förra året. Även detta kvartal var pensionsavgifterna för låga för att täcka upp för pensionsutbetalningarna. Utbetalningarna var 8,3 miljarder större än avgifterna under första kvartalet. Det är i linje med motsvarande kvartal föregående år då utbetalningarna var 7,8 miljarder större än avgifterna. Utöver pensionsavgifterna ökade ränteinkomster och utdelningar från bolag vilket höll tillbaka underskottet något.

Kommunerna visade ett underskott på 0,4 miljarder kronor första kvartalet. Det kan jämföras med ett överskott på 6,8 miljarder kronor motsvarande kvartal förra året. Ökade konsumtions- och investeringsutgifter kompenseras inte i motsvarande grad av ökade inkomster vilket förklarar det försämrade sparandet.

Landstingen fortsatte redovisa underskott trots ökade inkomstskatter och statsbidrag. Första kvartalet var underskottet 1,6 miljarder kronor, en försämring med 1,6 miljarder kronor jämfört med första kvartalet föregående år. Konsumtionsutgifterna ökade med 4,3 miljarder kronor medan inkomstskatter och statsbidrag sammanlagt ökade med 3,1 miljarder kronor.

Det finansiella sparandet för total offentlig förvaltning reviderades upp med 10,8 miljarder för helåret 2018. Den största revideringen avser inkomstskatter som höjdes med 14,1 miljarder kronor. På inkomstsidan reviderades produkt- och produktionsskatter ned med 1,0 miljarder kronor. Konsumtionsutgifterna reviderades upp med 0,9 miljarder kronor, vilket var den största revideringen på utgiftssidan. Efter revideringarna uppgick det finansiella sparandet 2018 till 42,9 miljarder kronor.

Avstämning

Avstämning första kvartalet 2019

Beräkningarna av första kvartalet visade i utgångsläget en förhållandevis liten skillnad mellan användning och tillförsel i ekonomin. Skillnaden var 0,6 procentenheter. De senaste tio åren har skillnaden i genomsnitt varit cirka 0,9 procentenheter. Före avstämning visade det statistiska underlaget en BNP-tillväxt från användningssidan på 2,2 procent medan produktionssidan visade en BNP-tillväxt på 1,6 procent, jämfört med motsvarande kvartal föregående år. De senaste tio kvartalen har produktionssidan visat en starkare utveckling än användningssidan vid första beräkningen av ett nytt kvartal. Men denna gång var alltså användningssidan starkare än produktionssidan i utgångsläget. I föregående års prisnivå var användningen 7,8 miljarder kronor högre än produktionen. I löpande priser var diskrepansen mindre, 1,6 miljarder kronor.

I lägen då användningssidan visar en starkare utveckling än produktionssidan samtidigt som BNP-utvecklingen jämfört med motsvarande kvartal föregående år är inom spannet 1,5 - 3,5%, så är avstämningsprincipen att gå huvudsakligen (75%) på användningssidans skattning. Antagandet görs eftersom det i kvartalsberäkningarna av BNP till stor del saknas information om näringslivets insatsförbrukning.

För första kvartalet justerades användningssidan ned med sammanlagt 2,0 miljarder i föregående års prisnivå medan produktionssidan justerades upp med 5,8 miljarder. I löpande priser var det i utgångsläget en mindre diskrepans mellan de två sidorna. En riktlinje vid avstämningen är att låta eventuella skillnader i restposten i löpande priser, respektive i föregående års prisnivå, påverka de avstämningskorrigeringar som görs på produktionssidan, och i synnerhet på industrins förädlingsvärden. Argumentet bygger även i detta fall på att det saknas information om insatsförbrukningen och om insatsförbrukningens prisutveckling, och att detta leder till osäkerhet gällande prisutvecklingen av i synnerhet industrins förädlingsvärden. I praktiken innebär detta att avstämningskorrigeringarna beslutas i flera steg. Först bestäms korrigeringarnas storlek och allokering i föregående års prisnivå och motsvarande korrigering görs även i löpande priser. Återstående differens i löpande priser fördelas sedan ut på näringslivets förädlingsvärden. Sammanlagt justerades användningssidan ned med 2,0 miljarder i löpande priser och produktionssidan justerades ned med 0,4 miljarder.

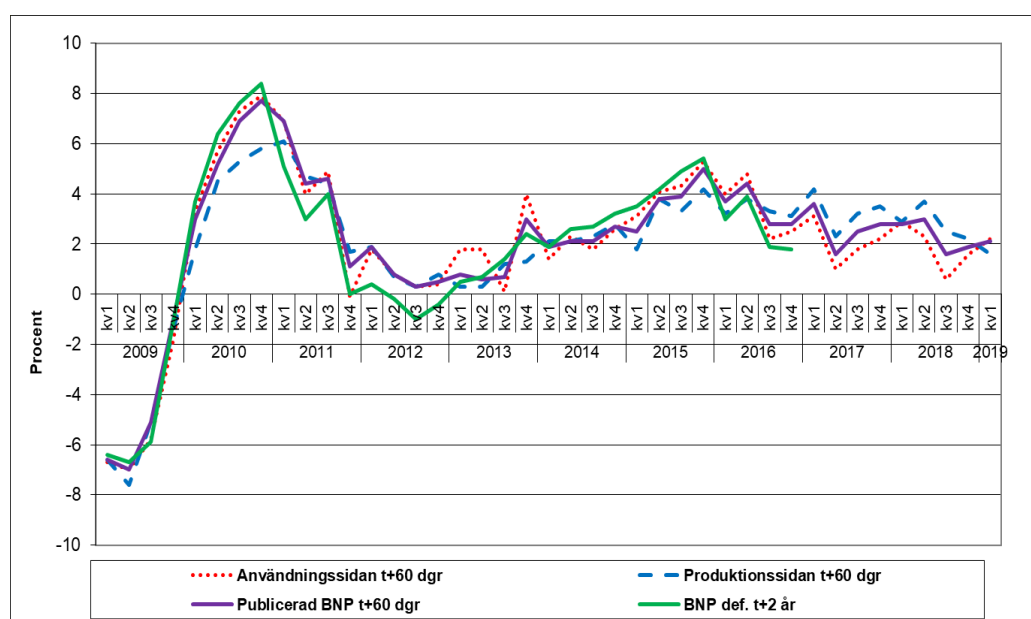
Vilka delar som justerats samt storleken på korrigeringarna framgår av tabellen nedan. Där syns även utvecklingstalen för försörjningsbalansens och produktionens olika delkomponenter, samt volymförändringen mellan den första sammanställningen i nationalräkenskapernas databas och det nu publicerade resultatet. Den första versionen innehåller beräkningar baserade på det primära underlaget med justeringar för definitionsskillnader mellan nationalräkenskaperna och primärmaterialet. I detta läge har eventuella kompletteringar eller korrigeringar av primärkällorna förts in. Den differens som kvarstår och som redovisas i tabellen är de avstämningskorrigeringar som har gjorts för att få beräkningarna från produktions- respektive användningssidan att visa samma BNP.

Avstämning första kvartalet 2019, faktisk volymutveckling samt i fasta (FP) och löpande priser (LP)

	Första version	Publicerad version	Förändring i volym, procentenheter	Korr FP mdkr	Korr LP mdkr
Hushållens konsumtionsutgifter	0,0	0,0	-	-	-
Offentliga konsumtionsutgifter	1,3	1,3	-	-	-
Fast bruttoinvestering	0,0	-0,3	-0,3	-1,0	-1,0
Lager (effekt på BNP-förändring)	0,1	0,1	-	-	-
Export varor	3,2	3,2	-	-	-
Export tjänster	9,3	9,3	-	-	-
Import varor	1,3	1,3	-	-	-
Import tjänster	1,1	1,8	-0,7	1,0	1,0
BNP från användningssidan	2,2	2,1	-0,1	-2,0	-2,0
Förädlingsvärde gruv- och tillv.industri	0,6	1,3	0,7	1,3	-0,1
Förädlingsvärde övrig varuproduktion	3,2	3,9	0,7	0,8	-0,1
Förädlingsvärde tjänsteproduktion	2,5	3,2	0,7	3,7	-0,2
Förädlingsvärde off. myndigheter	1,3	1,3	-	-	-
Produktskatter och produktsubventioner	-1,8	-1,8	-	-	-
BNP från produktionssidan	1,6	2,1	0,5	5,8	-0,4

Grafen nedan visar utvecklingen före avstämningarna för BNP från produktionssidan respektive BNP från användningssidan. Utvecklingstalen som visas är de som resulterat från första beräkningen av respektive kvartal. I grafen visas också den avstämda BNP-utvecklingen från första publicering av respektive kvartal samt de definitiva beräkningarna som publiceras efter cirka två år.

Från grafen kan till exempel utläsas att för 2016, det senaste året för vilket definitiva årsberäkningar har publicerats, har samtliga kvartal reviderats ner. I perioder av tilltagande ökningstakter, såsom 2010, visar de preliminära skattningarna att användningssidan vanligen har en starkare utveckling än produktionssidan innan avstämning, vilket var fallet även för 2015. Från och med 2016 har tillväxttakten dock dämpats något samtidigt som utvecklingstal på produktionssidan har överstigit de på användningssidan sedan det tredje kvartalet 2016. Vid beräkningen av första kvartalet 2019 var förhållandet som sagt det omvända, med en i utgångsläget starkare användningssida.

Extremvärden i säsongrensningen

En säsongrensad series utseende över tiden påverkas mycket av eventuella förekomster av extremvärden (så kallade outliers). Nedan redovisas de serier som uppvisade något extremvärde under perioden 2013:1–2019:1 i den senaste säsongrensningen gjord av nationalräkenskaperna. En förekomst av ett extremvärde påverkar kraftigt det säsongrensade värdet för det kvartal där extremvärdet uppkommit, men även angränsande kvartal påverkas.

Period	Extremvärde för:	Pristyp	
Kvartal 4 2014	Fasta bruttoinvesteringar	B05-C33 gruvor, mineralutvinnings- och tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	C10-C33 tillverkningsindustrin	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Ref. och löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	A01-F43 varuproducenter	Referensår
Kvartal 1 2015	BNP produktionssidan	A01-F43 varuproducenter	Referensår
	BNP produktionssidan	B05-C33 gruvor, mineralutvinnings- och tillverkningsindustri	Referensår
	BNP produktionssidan	C10-C33 tillverkningsindustrin	Referensår
	BNP produktionssidan	J58-J63 informations- och kommunikationsverksamhet	Referensår
	BNP produktionssidan	G45-S96 Tjänsteproducenter	Referensår
	Hushållens konsumtion	06 Hälso- och sjukvård	Löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations- och kommunikationsverksamhet	Referensår
Kvartal 4 2015	Fasta bruttoinvesteringar	R90-T98 personliga och kulturella tjänster	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	B05-C33 gruvor, mineralutvinnings- och tillverkningsindustri	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	C10-C33 tillverkningsindustrin	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	A01-F43 varuproducenter	Referensår
	Fasta bruttoinvesteringar	1.4 Immateriella tillgångar	Ref. och löpande
Kvartal 1 2016	Arbetade timmar	J58-J63 informations- och kommunikationsverksamhet	-
	Antal sysselsatta	O84_Q88 Offentlig förvaltning och vård	-
Kvartal 2 2016	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations- och kommunikationsverksamhet	Referensår
	Hushållens konsumtion	Hushållens konsumtion i Utlandet	Löpande
	Arbetade timmar	Offentliga myndigheter	-
	Arbetade timmar	Kommunala myndigheter	-
	Hushållens konsumtion	888 Varaktiga varor	Löpande
Kvartal 3 2016	Hushållens konsumtion	88 Varaktiga varor	Löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	B05-C33 gruvor, mineralutvinnings- och tillverkningsindustri	Referensår
Kvartal 4 2016	Fasta bruttoinvesteringar	C10-C33 tillverkningsindustrin	Referensår
	Hushållens konsumtion	11 Restauranger, cafeer, hotell m.m.	Löpande
Kvartal 1 2017	Hushållens konsumtion	12 Varaktiga varor	Löpande
Kvartal 3 2017	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations- och kommunikationsverksamhet	Referensår
Kvartal 4 2017	Fasta bruttoinvesteringar	J58-J63 informations- och kommunikationsverksamhet	Referensår
Kvartal 2 2018	Hushållens konsumtion	07 Transporter	Löpande
	Hushållens konsumtion	111 Varaktiga varor	Ref. och löpande
	Fasta bruttoinvesteringar	1.2.1 Transportmedel	Löpande
	Antal sysselsatta	I55-56 hotell och restaurang	-
Kvartal 4 2018	Fasta bruttoinvesteringar	H49-53 transport och magasinering	Referensår
Kvartal 1 2019	Hushållens konsumtion	888 Varaktiga varor	Löpande
	Hushållens konsumtion	Hushållens konsumtion i Utlandet	Löpande
	Hushållens konsumtion	88 Varaktiga varor	Löpande

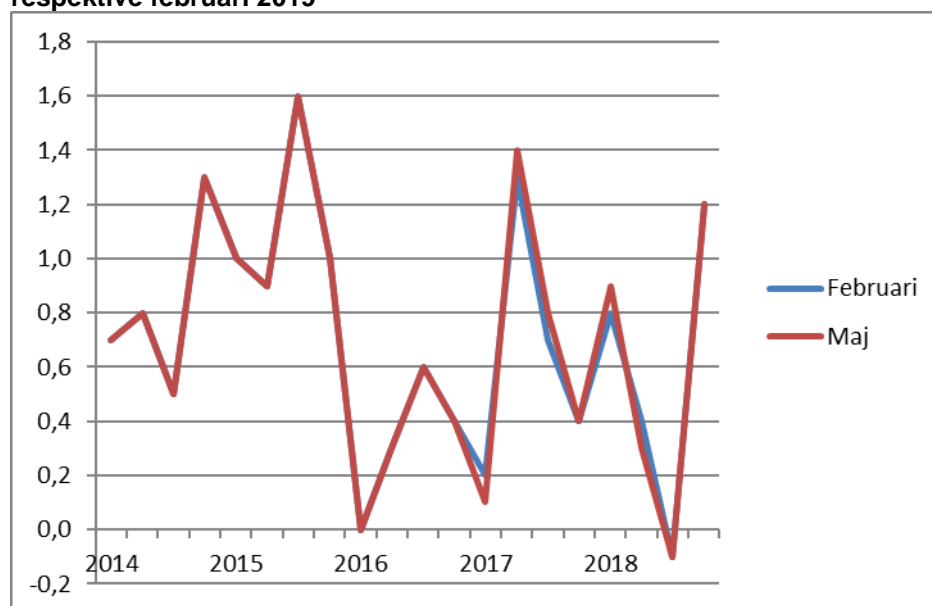
För mer information om extremvärden i säsongrensningen se BNP-kvartal 2009:1, sid 26, http://www.scb.se/sv/_/Hitta-statistik/Publiceringskalender/Visa-detaljerad-information/?publobjid=9171

Revideringar

Revideringar av BNP 2018

I diagrammet nedan redovisas volymutvecklingen för säsongrensad BNP enligt denna publicering och publiceringen i februari, för första kvartalet 2014 till fjärde kvartalet 2018. Av diagrammet framgår att den säsongrensade utvecklingen är uppreviderad med 0,1 procentenheter första kvartalet 2018 samt nedreviderad andra kvartalet med 0,1 procentenheter. För tredje och fjärde kvartalen 2018 så är utveckling oförändrad i jämförelse med publiceringen i februari.

Redovisad säsongrensad BNP-utveckling vid publicering i maj 2019 respektive februari 2019

Vid beräkningen av första kvartalet 2019 tas reviderade primärstatistikuppgifter in för föregående års samtliga kvartal. I tabellen nedan redovisas de revideringar som skett vid de olika publiceringstillfällena för respektive kvartal 2018. Tabellen visar hur användningssidans komponenter bidragit till BNP-utvecklingen vid de olika beräkningstillfällena. Bidraget redovisas i relation till motsvarande kvartal föregående år. Kommentarer till revideringarnas storlek i belopp avser föregående års prisnivå om inget annat anges.

BNP-utvecklingen för helåret 2018 var 2,4 procent och har reviderats upp med 0,1 procentenheter sedan publiceringen i februari.

BNP-bidrag kvartal 1-4 2018 vid olika publiceringstidpunkter, faktiska tal

	Publicerings- tillfälle	Hushållens konsumtion	Offentlig konsumtion	Fasta brutto- investeringar	Lager	Exportnetto	BNP
Kv1	18-maj	1,0	0,0	1,6	0,0	0,2	2,8
Kv 1	18-jul	1,0	0,0	1,6	0,0	0,2	2,8
Kv 1	18-sep	0,9	0,1	1,4	-0,1	0,0	2,3
Kv 1	18-nov	0,9	0,0	1,8	0,2	0,0	2,9
Kv 1	19-feb	0,7	-0,1	1,8	0,4	0,0	2,9
Kv 1	19-maj	0,8	-0,1	1,8	0,4	0,1	3,1
Kv 2	18-jul	1,3	0,3	1,3	0,5	0,3	3,8
Kv 2	18-sep	1,2	0,5	1,1	0,6	-0,4	3,0
Kv 2	18-nov	1,2	0,6	1,4	0,5	-0,5	3,2
Kv 2	19-feb	1,0	0,5	1,3	0,5	-0,4	3,0
Kv 2	19-maj	1,1	0,5	1,2	0,6	-0,4	2,9
Kv 3	18-nov	0,1	0,1	0,6	0,0	0,8	1,6
Kv 3	19-feb	0,1	0,2	0,4	0,0	0,9	1,5
Kv 3	19-maj	0,2	0,2	0,3	0,0	1,0	1,4
Kv 4	19-feb	0,2	0,3	-0,2	0,6	1,1	1,9
Kv 4	19-maj	0,2	0,3	0,8	0,5	0,2	1,9

*Volymutvecklingen för BNP är publicerad utveckling enligt referensårspriser. Bidragen avser bidrag i fasta priser föregående år. Detta gör att bidragen inte alltid summerar till BNP-utvecklingen.

Revideringar av första kvartalet 2018

Första kvartalet har reviderats upp med 0,2 procentenheter från 2,9 i februari till 3,1 vid denna publicering. Hushållskonsumtionens utveckling har reviderats upp från 1,7 procent i februari till 2,1 procent. Bidraget till BNP har ökat med 0,1 procentenheter till 0,8.

De offentliga konsumtionsutgifterna har dragits upp med 0,1 procentenheter med bidrar fortfarande till att hålla tillbaka BNP tillväxten med 0,1 procentenheter.

Fasta bruttoinvesteringars volymutveckling har reviderats ned något från 7,8 procent föregående publicering till 7,4 procent medan lagerinvesteringarnas bidrag är oförändrat på 0,4 procentenheter.

Exportnettots bidrag till BNP-utvecklingen har dragits upp med 0,1 procentenheter från nollpåverkan. Anledningen är att exporten har reviderats upp 0,5 procentenheter och importen har reviderats upp med 0,2 procentenheter.

På produktionssidan har utvecklingen inom varuproducenter höjts medan de tjänsteproducerande branscherna har reviderats ned något.

Revideringar av andra kvartalet 2018

BNP för det andra kvartalet 2018 är nedreviderad med 0,1 procentenheter till en volymutveckling på 2,9 procent. På användningssidan så har hushållens konsumtionsutgifter reviderats ned med 0,2 procentenheter till 2,2. Det bidrog med 1,1 procentenheter till BNP-utvecklingen. Offentlig konsumtion är uppreviderad med 0,1 procentenheter.

Även fasta bruttoinvesteringar har reviderats ned något från 5,2 till 4,4 procent och bidraget är nu 1,2 procent till BNP tillväxten medan lagerinvesteringar har reviderats upp och bidrar nu med 0,6 till BNP.

Både importen och exporten har reviderats upp med 0,1 procent till en volymutveckling på 4,5 respektive 3,2 procent. Exportnettots bidrag är oförändrat och bidrar till att sänka BNP-tillväxten med 0,4 procentenheter.

På produktionsidan så har både varuproducerande och tjänsteproducerande branscher reviderats ned, varuproducenterna med 0,2 procentenheter och tjänster med 0,1 procentenheter till 3,8 procent.

Revideringar av tredje kvartalet 2018

BNP-utvecklingen för tredje kvartalet har sänkts med 0,1 procentenheter jämfört med publiceringen i februari. Hushållskonsumtionen är nedreviderad med 0,2 procentenheter till 0,1.

Offentliga konsumtionsutgifter är oreviderad tredje kvartalet och bidrog med 0,2 till BNP-tillväxten.

Fasta bruttoinvesteringar har reviderats ned från föregående publicering då volymutvecklingen låg på 1,5 till nuvarande 1,2 procent medan lagerbidraget återigen är oreviderat.

Varuproduktionen har reviderats ned med 0,1 procentenheter medan tjänsteproducenter har reviderats upp med 0,3 procentenheter. Offentlig produktion har reviderats ned med 0,1 procentenheter och landar på -0,3 procent i volymutveckling.

Revideringar av fjärde kvartalet 2018

BNP-utvecklingen för fjärde kvartalet är oförändrad jämfört med föregående publicering och landar på 1,9 procent.

Hushållens konsumtion har reviderats upp något till 0,5 procent från 0,4 procent vid föregående publicering. Offentlig konsumtion har däremot reviderats ned med 0,1 procentenhet till 0,9. Fasta bruttoinvesteringar har reviderats kraftigt från -0,8 vid föregående publicering till en tillväxt på 3,3 procent nu. Denna revidering påverkas av poster av engångskaraktär som även återfinns inom importen.

Inom utrikeshandel så har importen reviderats upp från 1,4 procent till 4,1. Exporten har reviderats upp även den men inte lika kraftigt vilket gör att exportnettot sänkts och bidraget till BNP-utvecklingen sänks från 1,1 föregående publicering till 0,2 procentenheter.

Revideringar av inkomster, utgifter och sparande

Det finansiella sparandet för statlig förvaltning reviderades upp med 10,4 miljarder kronor för helåret 2018 medan det finansiella sparandet för landstingen reviderades ned med 1,1 miljarder kronor. Det finansiella sparandet för sociala trygghetsfonder och primärkommuner reviderades upp med 0,4 respektive 1,1 miljarder kronor.

Sammantaget reviderades det finansiella sparandet för total offentlig förvaltning upp med 10,8 miljarder för helåret 2018. Den största revideringen avser inkomstskatter som höjdes med 14,1 miljarder kronor. På inkomstsidan reviderades produkt- och produktionsskatter ned med 1,0 miljarder kronor.

Konsumtionsutgifterna reviderades upp med 0,9 miljarder kronor, vilket var den största revideringen på utgiftssidan. Hushållssektorns samt företagens finansiella sparande har reviderats ned under 2018. Sammantaget har Sveriges finansiella sparande mot utlandet reviderats ned med 14,5 miljarder från 162 till 148 miljarder kronor för helåret 2018.

Tidsserie BNP-revideringar

I tabellen nedan redovisas BNP-utvecklingen vid respektive beräkningstillfälle för de olika kvartalen.

Publicerad faktisk volymutveckling för BNP vid olika beräkningstillfällen, första kvartalet 2016 till första kvartalet 2019

År	Beräknings- tidpunkt	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4
2016	2016 maj	3,7			
	2016 jul	3,7	4,1		
	2016 sept	3,7	4,4		
	2016 nov	3,7	4,6	2,8	
	2017 feb	3,5	4,5	2,4	2,8
	2017 maj	3,4	4,2	2,6	2,5
	2017 juli	3,4	4,2	2,6	2,5
	2017 sep	3,5	4,6	2,7	2,4
	2017 nov	3,5	4,6	2,6	2,3
	2018 feb	3,5	4,6	2,6	2,3
	2018 maj	3,4	4,4	2,7	2,4
	2018 juli	3,4	4,5	2,7	2,3
2017	2018 sep	3,0	3,9	1,9	1,8
	2018 nov	3,0	3,9	1,9	1,8
	2019 feb	3,0	3,9	1,9	1,8
	2017 maj	3,6			
	2017 jul	3,6	2,6		
	2017 sep	3,6	1,6		
	2017 nov	3,3	1,2	2,5	
	2018 feb	3,2	1,1	2,5	2,8
	2018 maj	3,3	1,2	2,2	2,5
	2018 juli	3,3	1,2	2,2	2,5
	2018 sep	3,0	1,2	2,1	2,2
	2018 nov	2,9	1,2	2,1	2,2
2018	2019 feb	2,9	1,2	2,1	2,2
	2018 maj	2,8			
	2018 juli	2,8	3,8		
	2018 sep	2,3	3,0		
	2018 nov	2,9	3,2	1,6	
	2019 feb	2,9	3,0	1,5	1,9
2019	2019 maj	3,1	2,9	1,4	1,9
	2019 maj	2,1			